

JORIS, Edward, boekhandelaar (Antwerpen 11 februari 1876 - Antwerpen 20 december 1957). Joris was een merkwaardige figuur in het Antwerpse kunstleven, die vooral in het nieuws is gekomen in 1905, toen hij in Turkije gevangen werd genomen en ter dood veroordeeld op de beschuldiging van medeplichtigheid aan de aanslag op sultan Abdul Hamid. Dank zij een internationale actie in de pers en, langs diplomatieke kanalen, tussenkomst bij de Turkse regering kwam hij na enige tijd weer vrij. Als Vlaamsgezinde socialist werd hij een volgeling van Camille Huysmans. In de Eerste Wereldoorlog sloot hij zich aan bij het activisme;

hij nam de leiding op zich van het socialistisch weekblad *De Nieuwe Tijd*. In juli 1917 ging hij als afgevaardigde van de socialistische minderheidsgroepen naar het socialistisch vredescongres te Stockholm, doch ondervond er geen medewerking van Huysmans. In september 1918 werd hij benoemd tot lid van de Commissie van Zaakgelastigden, met de bedoeling dat hij voeling zou nemen met de leidende socialistische passieven, wat echter niet lukte. Na de oorlog week hij uit naar Amsterdam. Hij werd tot een betrekkelijk korte gevangenisstraf veroordeeld waardoor hij ingevolge de amnestiewet naar Antwerpen kon terugkeren.

LITERATUUR: *De zaak Edward Joris*. Uitgegeven door het Antwerpsch Comité ter bevrijding van onze landgenoot (1906); - H.P.L. Wiessing, *Edward*, in *De Groene* (25 januari 1958).

HENDRIK D. MOMMAERTS